

مکانیزم حراج در بورس چیست؟ شناخت حراج پیوسته و ناپیوسته در بورس چگونه است؟

حراج در بورس یک روش معاملاتی محسوب می شود. به واسطه این روش توافقی میان خریدار و فروشنده ایجاد می شود و بر اساس آن توافق معامله انجام می شود. در واقع می توان حراج در بورس را عمده ترین تفاوت میان بازارهای سرمایه ای با دیگر بازارهای اقتصادی دانست.

آنچه در این مطلب خواهید خواند

• 1. سوالات متداول

- 1.1. حراج در بورس به چه معنی است؟
- 1.2. 1.2.1. فرق حراج پیوسته و حراج ناپیوسته در بورس چیست؟

حراج در بورس تهران از دو بخش حراج پیوسته و حراج ناپیوسته تشکیل شده است. در ادامه قصد داریم بعد از درک مفهوم حراج در بورس، بدانیم حراج ناپیوسته در بورس و حراج پیوسته در بورس چیست و چه مفاهیمی دارند. با ما همراه باشید. همچنین در مقاله ای مشابه آشنایی با اصطلاحات بورس را نیز قرار داده ایم که می توانید مطالعه نمایید.

حراج پیوسته در بورس

همانطور که از عنوان "حراج در بورس" مشخص است، عملا در این روش یک سهم بر اساس قیمت گذاری غیر دستوری به فروش می رسد. به عبارت ساده تر بر اساس مکانیزم حراج در بورس، قیمت یک سهم یا کالا بر اساس سیستم عرضه و تقاضا - فروشنده و خریدار - مشخص می شود.

بیاید با یک مثال این مفهوم را مورد بررسی قرار دهیم. احتمالا در فیلم و اخبار روند حراج یک اثر هنری یا یک چیز ارزشمند را دیده باشید. در این روند آن وسیله با قیمتی معین و پایه وارد بازار می شود و افراد و حضار شروع به قیمت گذاری می کنند.

این قیمت گذاری به شکل رقابتی است. به عبارت ساده تر هر کس که خواهان آن وسیله باشد رقم بالاتری را پیشنهاد می دهد. این روند تا جایی ادامه پیدا می کند که تنها یک پیشنهاد در رقابت باقی مانده باشد. بنابراین در این سیستم حراج قیمت واقعی آن وسیله بر اساس تقاضا تعیین می شود. همین مسئله به نوعی در مناقصه نیز وجود دارد. در مناقصه هر فروشنده و ارائه دهنده خدماتی که محصولات خود را با کمترین قیمت یا پایین ترین هزینه عرضه کند، برنده می شود.

بنابراین در مسئله حراج یا مفاهیمی نزدیک به آن - مانند مناقصه و مزایده - عملا این سیستم عرضه و تقاضا یا توافق میان خریدار و فروشنده است که تعیین می کند این معامله در چه قیمتی انجام بگیرد.

در حالی که شما در بازارهای اقتصادی دولتی یا بازارهای غیر سرمایه ای، عملاً سیستم عرضه و تقاضا تاثیر مستقیمی ندارد. یک قیمت مشخص و دستوری در مورد محصول یا خدمات وجود دارد. این قیمت با افزایش تقاضا یا کاهش آن تغییری نمی کند.

نکته ای که وجود دارد این است که در سیستم حراج در بورس یا سایر بازارهای اقتصادی دو مزیت بسیار مهم وجود دارد. مزیت اول این است که عملاً بر اساس سیستم عرضه و تقاضا قیمت گذاری به ارزش سهم یا کالا نزدیک تر است.

به عبارت ساده تر معمولاً بازار سعی می کند حول محور ارزش یک سهم یا کالا رقابت عرضه و تقاضا ایجاد کند. مزیت دیگر این روش و مکانیزم این است که قیمت گذاری کاملاً شفاف است و هیچ دستور یا رانتهی پشت پرده آن وجود ندارد. به عبارت ساده تر حراج در بورس باعث ایجاد بازار آزاد و به دور از قیمت های دستوری محسوب می شود.

حراج پیوسته در بورس چیست

Trend Hunting

اما بیایید با مفهوم حراج در بورس کمی بیشتر آشنا شویم. همانطور که گفته شد نقطه تفاوت بازار سرمایه با سایر بازارهای اقتصادی این است که در این بازار قیمت گذاری به شکل آزاد و غیر دستوری انجام می شود. بنابراین باید مکانیزمی غیر از مکانیزم دستوری برای قیمت گذاری وجود داشته باشد. اینجاست که حراج در بورس معنی پیدا می کند.

بر اساس مکانیزم حراج در بورس خریدار قیمت مد نظر خود برای خرید سهم را پیشنهاد می دهد و فروشنده نیز قیمت مد نظر خود برای فروش را ارائه می کند. معامله زمانی ایجاد می شود که خریدار و فروشنده در یک قیمت به توافق برسند.

به عبارت ساده تر خریدار تمایل به خرید در قیمت پایین تر دارد و فروشنده نیز تمایل برای فروش در قیمت های بالاتر دارد، اما مسئله این است که به هر حال خریدار نیاز به خرید و فروشنده نیاز به فروش دارد. از این رو هر دو طرف به نقطه میانی و تعادل نزدیک می شوند و نهایتاً در یک قیمت به توافق می رسند. این نقطه توافق نزدیکترین حالت به ارزش واقعی سهم یا کالا است.

بنابراین بر اساس سیستم حراج در بورس خریدار و فروشنده نسبت به خرید یا فروش یک سهم با یک دیگر وارد بحث و تبادل قیمت می شوند تا در نهایت در یک قیمت به توافق برسند.

اما نکته دیگری که وجود دارد این است که نحوه ایجاد تعادل قیمت در مکانیزم حراج در بورس متفاوت است. به عبارت ساده تر دو روش برای حراج در بورس وجود دارد. هر کدام از این روش ها بسته به نوع سفارش گذاری و انجام معامله متفاوت است. در ادامه به بررسی انواع حراج در بورس خواهیم پرداخت. با ما همراه باشید.

حراج پیوسته در بورس چیست؟

همانطور که در بالاتر گفتیم حراج در بورس انواع مختلفی دارد. در واقع مکانیزم حراج در بورس به دو زیر گروه حراج پیوسته و حراج ناپیوسته در بورس تقسیم می شود. نکته مهمی که باید در خاطر داشته باشید این است که پیوسته یا ناپیوسته بودن حراج در بورس تماما مربوط به زمان سفارش گذاری و انجام معامله است.

در حراج پیوسته فاصله ای میان سفارش گذاری و انجام معامله وجود ندارد. یعنی خریدار با ارسال سفارش خرید، منتظر می ماند تا فروشنده ای با قیمت پیشنهادی او موافقت کند و معامله صورت بگیرد. بنابراین عملا در این نوع حراج در بورس فاصله ای میان سفارش گذاری و انجام معامله وجود ندارد.

به طور کلی بخش عمده ای از خرید و فروش های صورت گرفته در بازار بورس به شکل حراج پیوسته انجام می شود. به بیان ساده تر تمامی معاملاتی که بین ساعت 9 الی 12.30 در بازار انجام میشود به شیوه حراج در بورس صورت گرفته است.

حراج پیوسته

اما نوع دیگری از حراج وجود دارد که به حراج ناپیوسته شهرت دارد. این حراج درست برعکس حراج پیوسته فاصله ای میان سفارش گذاری و انجام معامله است.

به طور مثال خریدار با ارسال سفارش خرید، منتظر می ماند تا بازار شروع به فعالیت کند و سپس بعد از آن است که فروشنده اجازه توافق با خریدار را پیدا می کند.

در بازار بورس تهران ساعت 8.30 الی 9 زمانی است که در آن سفارش گذاری به صورت حراج ناپیوسته صورت می گیرد. بدین معنی که خریدار یا فروشنده سفارش های خودشان را به بازار ارسال می کنند. اما تا ساعت 9 هیچ سفارشی صورت نمی گیرد. در این مدت خریدار یا فروشنده می توانند سفارش خود را ویرایش کنند و یا به طور کلی آن را حذف کنند.

در واقع در حراج ناپیوسته به نوعی چانه زنی رخ می دهد. در این مرحله پیش از آن که هیچ خرید و فروشی اتفاق بیفتد، معامله گران با یک دیگر وارد یک مرحله چانه زنی می شوند تا قبل از هر معامله ای به قیمت واقعی نزدیک تر شوند.

حراج ناپیوسته در بورس

همانطور که گفته شد حراج در بورس به دو شیوه حراج پیوسته و حراج ناپیوسته صورت می گیرد. حراج پیوسته در زمان معاملاتی بازار یعنی ساعت 9 الی 12.30 صورت می گیرد و حراج ناپیوسته در زمان پیش گشایش بورس یعنی 8.30 الی 9 صورت می گیرد.

اما چند استثنا در بازار وجود دارد که باعث می شود در زمان معاملاتی بازار یعنی 9 الی 12.30 امکان حراج ناپیوسته وجود دارد. به طور کلی در پنج حالت سهم وارد حراج ناپیوسته می شود:

1. برگزاری مجمع عمومی عادی سالیانه و یا فوق العاده

2. افشا و انتشار اطلاعات با اهمیت

3. استفاده از اطلاعات پنهانی یا دستکاری قیمت

4. گره معاملاتی

5. قانون نوسان 20 و 50 درصد

در بین حالات بالا یک نکته مهم و مشترک وجود دارد که باعث می شود سهم از حالت حراج پیوسته به حراج ناپیوسته تبدیل شود. اگر خوب به این حالت ها نگاه کنیم متوجه می شویم که سهم در این حالت ها دچار یک تغییر عمده و اساسی می شود. تغییری که می تواند رفتار سهامدار و یا معامله گر را تحت تاثیر قرار دهد و باعث شود که خریدار و فروشنده نسبت به خرید یا فروش خود تغییر موضع بدهند.

از این رو کاملا منطقی است که به معامله گر فرصتی داده شود تا بتواند بر اساس شرایط جدید ایجاد شده تصمیم بگیرد و از طرف دیگر این شرایط می تواند در ارزش ذاتی سهم تاثیر داشته باشند. از این رو لازم است که با ایجاد یک حراج ناپیوسته و راه اندازی یک سیستم چانه زنی، قیمت گذاری درستی برای سهم اتفاق بیفتد.

بنابراین زمانی که یک سهم از حالت عادی خارج می شود و تغییری در آن پیش می آید که می تواند باعث تغییر در ارزش ذاتی آن شود، بازار باید بر سر قیمت جدید این سهم وارد بحث و گفت و گو یا سیستم چانه زنی شود تا بر اساس این سیستم بتواند موقعیت قیمتی مناسبی برای سهم پیدا کند. این اتفاقی است که سیستم حراج در بورس ناپیوسته آن را برای ما فراهم کرده است.

شکار روند
Trend Hunting

حراج در بورس

سوالات متداول

حراج در بورس به چه معنی است؟

حراج در بورس سیستم و مکانیزی است که بر اساس آن امکان خرید و فروش آزاد ایجاد می شود. در واقع بر اساس حراج در بورس قیمت گذاری بر اساس سیستم عرضه و تقاضا اتفاق می افتد و بازار سعی می کند نزدیک به ارزش ذاتی یک کالا یا سهام آن را قیمت گذاری کند.

فرق حراج پیوسته و حراج ناپیوسته در بورس چیست؟

تفاوت عمده این دو حالت از حراج در بورس را می توان در مفهومی به نام زمان جست و جو کرد. در واقع در حراج پیوسته تفاوت زمانی بین زمان سفارش گذاری و زمان انجام معامله وجود ندارد. اما در حالت حراج ناپیوسته فاصله ای میان سفارش گذاری و انجام معامله وجود دارد. در واقع اگر بخواهیم بر اساس مثال صحبت کنیم، معاملاتی که در تایم اصلی بازار یعنی 9 الی 12.30 رخ می دهد حراج پیوسته و سفارش گذاری هایی که در تایم پیش گشایش بازار یعنی ساعات 8.30 الی 9 انجام می شود به صورت حراج ناپیوسته است.

نکته مهمی که وجود دارد این است که در حراج ناپیوسته یک نوع سیستم چانه زنی اتفاق می افتد. در واقع بر اساس این سیستم امکان نزدیک شدن به ارزش واقعی معاملات در بازار ایجاد می شود. همچنین در بازار 5 حالت وجود دارد که در تایم اصلی بازار از حراج ناپیوسته استفاده می شود.

شکار روند
Trend Hunting